

12-09-1990

[REDACTED]

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

21.176/11/PN

Betreft: *Erkende sociale huisvestingsmaatschappij "Le Foyer Saint-Gillois"*
- taalgebruik in bestuurszaken.

Mijnheer de Staatssecretaris,

Ter zitting van 7 juli 1990 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) een klacht onderzocht die werd ingediend tegen de samenwerkende maatschappij "Le Foyer Saint-Gillois" wegens het feit dat zij niet over een Nederlandstalige benaming beschikt en dat de heer [REDACTED], secretaris-generaal, en de heer [REDACTED], adjunct, nagenoeg geen Nederlands kennen.

Op 23 maart 1990 heeft de maatschappij ons een afschrift van haar statuten gestuurd, waaruit blijkt dat haar Nederlandstalige benaming luidt: "Sint-Gillische Haard, samenwerkende maatschappij voor de opbouw van sociale woningen, te St.-Gillis-Brussel". Deze maatschappij werd op 17 maart 1921 door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkend.

De maatschappij heeft tevens modellen van brieven, formulieren en omslagen overgezonden waarop, soms, in het Nederlands, de benaming "Sint-Gillische Haard" voorkomt en soms "Le Foyer St.-Gillois", zowel in het Frans als in het Nederlands.

De maatschappij deelt mee dat de bezoekers tijdens de bezoeken worden opgevangen door een tweetalige bediende wiens moedertaal het Nederlands is.

./. .

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. en van de Raad van State worden de gewestelijke huisvestingsmaatschappijen die door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting zijn erkend en de wettelijke en reglementaire bepalingen naleven, beschouwd als openbare diensten in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 (advies nr. 10.036 van 29 juni 1978 van de Nederlandse afdeling, 10.186 van 7 september 1978, 17.073 van 3 oktober 1985 en 19.093 van 8 oktober 1987).

In het arrest van nr. 5707 van 18 juni 1957 heeft de Raad van State geoordeeld dat de bewuste maatschappijen administratieve overheden zijn in de zin van artikel 9 van de wet van 23 december 1946 houdende oprichting van de Raad van State. Dit principestandpunt werd door de Raad van State meer impliciet ingenomen in de arresten nr. 3126 van 5 februari 1954, nr. 4378 van 17 juni 1955, nr. 5012 van 9 maart 1956 en nr. 13.958 van 13 februari 1970. Anderdeels stelt ook het arrest van het Hof van Cassatie van 5 april 1973 ondubbelzinnig vast dat een erkende vennootschap, zelfs al werd zij in een privaatrechtelijke vorm opgericht, een instelling is belast met een openbare dienst. Volgens datzelfde arrest heeft een erkende vennootschap, hetzelfde algemeen belang nastrevend als de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, deel aan het karakter van administratieve overheid dat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting bezit.

De samenwerkende maatschappij "De St.-Gillische Haard", waarvan de zetel te St.-Gillis is gevestigd, is een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet "De St.-Gillische Haard" dan ook, voor zijn betrekkingen met een particulier, de door deze laatste gebruikte taal gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Wat de tweetaligheid van het personeel betreft, moet worden opgemerkt dat artikel 1, § 2, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten het volgende bepaalt: "Tenzij zij onder het gezag van een openbare macht staan, zijn de in § 1, 2°, bedoelde personen niet onderworpen aan de bepalingen die in deze gecoördineerde wetten betrekking hebben op de organisatie van de diensten, op de rechtspositie van het personeel en op de door dit laatste verkregen rechten".

Er moet dus worden nagegaan of de "St.-Gillische Haard" onder het gezag van een overheid staat. Volgens haar statuten wordt de maatschappij geleid door een raad van beheer van 13 leden, waarvan er één is voorbehouden aan de Staat, 1 aan de provincie Brabant, 6 aan de gemeente St-Gillis, 2 aan het OCMW van St-Gillis en 3 aan andere inschrijvers. De maatschappij staat onder toezicht van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.

Volgens de arresten van de Raad van State, nrs. 18.264 en 18.265 van 11 mei 1977 en 18.361 van 29 juni 1977, moet de Nationale maatschappij voor de Huisvesting worden beschouwd als een gedecentraliseerde dienst van de Staat in de zin van artikel 1, § 1, 1°, van de gecoördineerde taalwetten.

Sinds de gewestvorming wordt op de Brusselse huisvestingsmaatschappijen toegezien door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

De wet van 28 december 1984 houdende opheffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut heeft de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting immers afgeschaft en een Brusselse Gewestelijke Huisvestingmaatschappij opgericht die evenzeer een instelling van openbaar nut is. De taalkaders van die maatschappij werden vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 7 december 1988.

Op de parlementaire vraag nr. 16, op 17 april 1987 gesteld door Volksvertegenwoordiger Paul PEETERS die wenste te vernemen hoeveel personeelsleden van de 35 Brusselse huisvestingsmaatschappijen voor het Vast Wervingssecretariaat geslaagd waren voor een taalexamen (artikel 21, § 5, van de taalwetten) en hoe het personeel taalkundig was verdeeld (artikel 21, § 7), antwoordde de Staatssecretaris voor het Brusselse Gewest (Dhr. BASCOUR) o.m. het volgende:

"Uit artikel 1, § 1, 2°, van het Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van het gebruik der talen in bestuurszaken volgt inderdaad ontegensprekelijk dat deze wetten van toepassing zijn op de bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen, met dien verstande dat deze evenwel niet onderworpen zijn aan de bepalingen die betrekking hebben op de organisatie van de diensten, de rechtspositie van het personeel en op de door dit laatste verkregen rechten (zie art. 1, § 2, in fine). Dit betekent dat de bepalingen van de taalwetten dienen geërbiedigd te worden in de betrekkingen met derden...

... Het personeel van de bouwmaatschappijen erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting is niet onderworpen aan het statuut van het rijkspersoneel, maar wel aan de arbeidsreglementering zoals die geldt in de privé-sector. Van taalrol en graden, in de zin die eraan wordt gegeven in de overheidsdiensten, kan er, wat die maatschappijen betreft, bezwaarlijk sprake zijn". (Parl. besch. nr. 26 van 18 mei 1987).

Uit wat voorafgaat volgt dat de twee personeelsleden de "St.-Gillische Haard" die het voorwerp uitmaken van de klacht, niet onderworpen zijn aan de bepaling van artikel 21 van de gecoördineerde wetten, inzake verplichte tweetaligheid.

Daarentegen moet de maatschappij wel de artikelen 18 en 19 van de voornoemde wetten naleven (berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek, betrekkingen met particulieren). De maatschappij verklaart dat haar publiek wordt opgevangen door een tweetalig bediende.

Bovendien beschikt de maatschappij over een benaming en statuten in beide talen.

Bijgevolg meent de V.C.T. dat de klacht ontvankelijk maar niet gegrond is, in zoverre het publiek, volgens zijn eigen keuze, in het Nederlands of het Frans wordt ontvangen.

Overigens zal de maatschappij ervoor moeten zorgen haar Nederlandstalige benaming te gebruiken op alle documenten die in die taal zijn gesteld.

Dit advies wordt aan de klager en de betrokken maatschappij gestuurd.

Met de meeste hoogachting,

DE VOORZITTER,

